

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 102/2021-49

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditsa a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 10 ods. 3 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov o návrhu navrhovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou HOMOLA advokátska kancelária s. r. o., Kopčianska 8/A, Bratislava, IČO 53 042 034, v mene ktorej koná jej konateľ a advokát JUDr. Peter Homola, proti rozhodnutiu Obecného zastupiteľstva obce Hronské Kľačany č. 17/XVIII/2020 z 10. decembra 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Hronské Kľačany č. 17/XVIII/2020 z 10. decembra 2020 **zrušuje a vec vracia** Obecnému zastupiteľstvu obce Hronské Kľačany na ďalšie konanie.

2. Navrhovateľovi **priznáva** náhradu trov konania v sume 691,34 eur (slovom šesťstodeväťdesiatjeden eur a tridsaťštyri centov), ktorú mu **je** obec Hronské Kľačany **povinná** zaplatiť na účet právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Návrh navrhovateľa a skutkový stav veci

1. Navrhovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa návrhom doručeným ústavnému súdu 28. januára 2021 domáha preskúmania rozhodnutia Obecného zastupiteľstva obce Hronské Kľačany (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) č. 17/XVIII/2020 z 10. decembra 2020 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Tvrdí, že napadnutým rozhodnutím obecného zastupiteľstva došlo k porušeniu jeho základných práv zaručených čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj ustanovení ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej

len „ústavný zákon“), na podklade čoho žiada, aby ústavný súd citované rozhodnutie obecného zastupiteľstva zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Navrhovateľ súčasne požaduje náhradu trov konania.

2. Z návrhu a príloh k nemu priložených vyplýva, že 26. júna 2020 boli navrhovateľovi doručené oznámenie o začatí konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov na podklade uznesenia obecného zastupiteľstva č. 14/XV/2020 z 19. júna 2020 (ďalej len „oznámenie o začatí konania“) v súlade s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona a výzva obecného zastupiteľstva, aby sa navrhovateľ vyjadril k začatiu konania a predložil dôkazy na preukázanie jeho tvrdení. K oznámeniu o začatí konania bola ako príloha priložená zápisnica zo zasadnutia Komisie na ochranu verejného záujmu obce Hronské Kľačany (ďalej len „komisia“) zo 7. mája 2020, v ktorej bolo konštatované, že navrhovateľ nedoručil komisii oznámenie v súlade s čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, pričom túto povinnosť mal splniť najneskôr do 3. januára 2020.

3. Navrhovateľ sa k výzve vyjadril podaním z 15. júla 2020, v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje so záverom komisie. Navrhovateľ tvrdil, že povinnosť podať oznámenie nemal z dôvodu, že v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie žiadnym z taxatívne vymedzených spôsobov nerozhodol (čl. 8 ods. 1 prvá veta ústavného zákona). Aj napriek uvedenému však vo vyjadrení uviedol, že z dôvodu opatrnosti podal oznámenie v súlade s čl. 8 ods. 5 ústavného zákona. Zároveň požiadal o to, aby bol pri zasadnutí komisie osobne prítomný a dostal tak priestor riadne a účinne brániť svoje práva. V tomto smere tvrdil, že 30. decembra 2019 odoslal z mailovej adresy [REDAKOVANÉ] do elektronickej schránky podateľne obce Hronské Kľačany [REDAKOVANÉ] oznámenie na ústavným zákonom predpísanom tlačive, pričom na preukázanie uvedenej skutočnosti priložil dôkaz.

4. Navrhovateľovi boli následne 31. augusta 2020 doručené zápisnice zo zasadnutí komisie konaných 22. júla 2020 a 10. augusta 2020, pričom bol opätovne vyzvaný na vyjadrenie sa ku skutočnostiam uvedeným v priložených zápisniciach. Z priloženej zápisnice komisie z 10. augusta 2020 vyplynulo, že na zasadnutí komisie bolo prerokované vyjadrenie navrhovateľa z 15. júla 2020, pričom predseda komisie oboznámil členov komisie so skutočnosťou, že správca webovej domény – obchodná spoločnosť WEBY GROUP, s. r. o. (ďalej len „správca webovej domény“), poskytol na žiadosť zoznam prijatých a odoslaných emailov na doménu obce, pričom zo zoznamu vyplýva, že žiaden email z emailovej adresy [REDAKOVANÉ] nebol na adresu [REDAKOVANÉ] doručený. Z oboch zápisníc komisie pritom vyplynulo, že na zasadnutia komisie, ktoré sa uskutočnili 22. júla 2020 a 10. augusta 2020 boli prizvané ďalšie osoby, a to kontrolór obce Hronské Kľačany, starosta obce Hronské Kľačany a advokátka [REDAKOVANÉ].

5. Navrhovateľ následne svojím vyjadrením zo 4. septembra 2020 zotrval na tom, že žiadne ustanovenia ústavného zákona neporušil, keďže nebol verejným funkcionárom v zmysle čl. 8 ods. 1 ústavného zákona. Poukázal aj na skutočnosť, že komisia na svojom zasadnutí 10. augusta 2020 rozhodla na podklade správy správcu webovej domény, ktorá však nebola prílohou navrhovateľovi doručeného podania. Uvedené navrhovateľovi bránilo sa ku skutočnostiam prezentovaným na zasadnutí komisie k správe správcu webovej domény vyjadriť. Výzvu zaslanú mu 31. augusta 2020 preto navrhovateľ nepovažoval za úplnú a komisiu požiadal, aby mu správa správcu webovej domény bola bezodkladne doručená. V predmetnom vyjadrení navrhovateľ rovnako poukázal na

skutočnosť, že v závere svojho predchádzajúceho vyjadrenia z 15. júla 2020 komisiu požiadal o to, aby mohol byť na najbližšom zasadnutí komisie prítomný, pričom tejto žiadosti nebolo vyhovené. Z uvedených dôvodov svoju žiadosť predložil opätovne.

6. Napadnutým rozhodnutím bolo následne konštatované, že navrhovateľ ako bývalý starosta obce Hronské Kľačany porušil povinnosť podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona podať včas písomné oznámenie, za čo mu bola v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona uložená pokuta v sume 3 276 eur. V odôvodnení rozhodnutia z 10. decembra 2020 obecné zastupiteľstvo v reakcii na tvrdenie navrhovateľa o tom, že oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona odoslal 30. decembra 2019, o čom komisii doručil doklad o odoslaní, konštatovalo, že komisia sa zaoberala skutočnosťou o odoslaní oznámenia navrhovateľom na svojom zasadnutí 22. júla 2020, pričom predseda komisie požiadal Obecný úrad obce Hronské Kľačany (ďalej len „obecný úrad“) o predloženie evidencie doručenej pošty v dňoch 29. decembra 2019 až 3. januára 2020. Obecný úrad pritom oznámil, že v uvedených dňoch neeviduje doručenie pošty do elektronickej schránky [REDAKOVANÉ] od navrhovateľa. Predseda komisie zároveň požiadal prostredníctvom obecného úradu o preverenie doručovania elektronickej pošty v dňoch 29. decembra 2019 a 30. decembra 2019 správcu webovej domény. Komisia sa na ďalšom zasadnutí konanom 10. augusta 2020 následne zhodla na základe doručených vyjadrení obecného úradu, ako aj doručeného vyjadrenia správcu webovej domény na tom, že bývalý starosta obce nepreukázal splnenie si povinností podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.

7. V ďalšej časti napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva sa konštatuje, že komisia sa nestotožnila ani s právnym názorom navrhovateľa o tom, že povinnosť podať oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona nemal. K tomuto záveru bolo uvedené, že vyrubené miestne poplatky za komunálny odpad voči [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], za kalendárny rok 2017 a ani za rok 2016 neboli do dňa vydania citovaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva uhradené a nie sú ani vymáhané v exekučnom konaní, čo predstavuje odpustenie povinnosti z rozhodnutia obce č. 1600137121 z 26. januára 2016 v sume 48 eur a z rozhodnutia obce č. 1700137121 z 27. januára 2017 v sume 48 eur za rok 2017. Popísané konanie navrhovateľa preto predstavuje odpustenie plnenia si povinností vyplývajúcich z individuálnych právnych aktov (V súlade s čl. 8 ods. 1 prvou vetou ústavného zákona verejnému funkcionárovi, ktorý v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám...).

8. S odkazom na čl. 4 zmluvy o užívaní poľovného revíru z 3. novembra 2014, ktorá bola uzatvorená medzi zhromaždením vlastníkov poľovných pozemkov a Poľovníckym združením Hronské Kľačany, bolo ďalej konštatované, že obec bola povinná domáhať sa úhrady nájomného za užívanie pozemkov, čo v minulosti nerealizovala. Tým, že sa obec nedomáhala uhradenia nájomného, boli splnené podmienky na podanie písomného oznámenia v súlade s čl. 8 ods. 5 ústavného zákona zo strany navrhovateľa ako bývalého starostu obce, ktorý poskytol v tomto prípade minimálne výhodu nájomcovi.

9. V neposlednom rade bolo zároveň konštatované, že navrhovateľ ako bývalý starosta obce a štatutár zriaďovateľa základnej školy a materskej školy v obci vykonával počas výkonu svojej verejnej funkcie zriaďovateľskú pôsobnosť voči týmto inštitúciám, takže v zmysle čl. 8 ods. 3 písm. b) ústavného zákona bol povinný podať písomné oznámenie v súlade s čl. 8 ods. 5 ústavného zákona.

10. Na podklade uvedených skutočností obecné zastupiteľstvo uzavrelo, že navrhovateľ skončil výkon verejnej funkcie starostu obce 3. decembra 2018, pričom v súlade s čl. 8 ods. 5 ústavného zákona bol povinný do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok. Keďže tak v lehote do 3. januára 2020 neurobil a oznámenie nepodal, porušil čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, za čo mu v súlade s čl. 9 ods. 6 v spojení s čl. 9 ods. 10 písm. c) ústavného zákona bola uložená pokuta v sume 3 276 eur. Obecné zastupiteľstvo považovalo za preukázané, že navrhovateľ ako bývalý starosta obce nemal v roku 2019 príjem za výkon verejnej funkcie, a preto sa za mesačný plat použila priemerná mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2019, pričom Štatistický úrad Slovenskej republiky uvádza priemernú mesačnú mzdu zamestnanca v roku 2019 v sume 1 092 eur. Suma pokuty tak bola vypočítaná ako trojnásobok priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v roku 2019.

11. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 102/2021-24 z 23. februára 2021 bol návrh prijatý na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Argumentácia navrhovateľa

12. Navrhovateľ, poukazujúc na skutkovú vetu výroku napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva, zdôrazňuje, že uvedené rozhodnutie nespĺňa zákonné kritériá obsiahnuté v čl. 9 ods. 6 ústavného zákona, keďže sa v ňom nekonkretizuje konanie, resp. opomenutie konania navrhovateľa. Výrok citovaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva podľa názoru navrhovateľa nespĺňa požiadavku nezameniteľnosti výroku sankcionovaného skutku. Z výroku a ani zo samotného odôvodnenia citovaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva nemožno zistiť, či a kde mal byť navrhovateľ podľa názoru obecného zastupiteľstva napríklad zamestnaný v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu alebo s ktorými osobami uzatvoril zmluvy. Ďalej namieta, že tento formálny nedostatok citovaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva znemožňuje skúmať, či sa navrhovateľ dopustil porušenia povinností, ktoré mu vyplývajú z ústavného zákona, a to z dôvodu nepreskúmateľnosti (námiетка formálneho nedostatku v skutkovej vete).

13. Napriek už uvedenému navrhovateľ ďalej argumentuje, že povinnosť podať oznámenie podľa príslušných ustanovení ústavného zákona nemal. S odkazom na čl. 8 ods. 1 ústavného zákona namieta, že podkladom pre konanie je rozhodnutie ako individuálny právny akt verejného činiteľa vo vzťahu ku konkrétnym fyzickým osobám alebo právnickým osobám. Pokiaľ preto obecné zastupiteľstvo v odôvodnení uviedlo, že nevymožením vyrubených poplatkov, resp. nerealizovaním vymáhania úhrady nájomného došlo k naplneniu prvej podmienky uvedenej v citovanej časti čl. 8 ods. 1 ústavného zákona, takéto konštatovanie je nesprávne z dôvodov absencie rozhodnutia verejného činiteľa ako individuálneho právneho aktu, ako aj preto, lebo samotné nevymoženie,

resp. nerealizovanie vymáhania nemožno z právneho hľadiska považovať za odpustenie povinností práve pre absenciu rozhodnutia o ich odpustení. Okrem toho poukazuje aj na neexistenciu taxatívne vymedzeného spôsobu konania verejného činiteľa podľa čl. 8 ods. 1 ústavného zákona (absencia rozhodnutia o poskytnutí štátnej pomoci a rozhodnutia o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov). Navrhovateľ preto tvrdí, že z dôvodu absencie taxatívne vymedzeného spôsobu konania nemôže byť považovaný za verejného funkcionára podľa čl. 8 ods. 1 ústavného zákona. Argumentáciu obecného zastupiteľstva v kontexte porušenia čl. 8 ods. 3 ústavného zákona považuje navrhovateľ za nejasnú a nezrozumiteľnú, a tým aj nepreskúmateľnú.

14. Navrhovateľ aj napriek argumentácii, že sa na neho nevzťahovala povinnosť podať oznámenie v súlade s príslušnými ustanoveniami ústavného zákona, tvrdí, že tak z dôvodu opatrnosti urobil, keď 30. decembra 2019 z mailovej adresy [REDAKOVANÉ] do elektronickej schránky podateľne obce Hronské Kľačany zaslal oznámenie na predpísanom tlačive. Upriamuje pritom pozornosť na čl. 12b ods. 4 ústavného zákona, z ktorého vyplýva, že oznámenie možno podať aj elektronicky. Argumentuje, že o doručení oznámenia v zákonnej lehote predložil aj dôkaz.

15. Porušenie práv zaručených ústavou a dohovorom navrhovateľ odôvodňuje tým, že mal síce vytvorený priestor vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré boli prezentované komisiou, avšak jeho žiadosti o to, aby mohol byť prítomný na zasadnutiach komisie osobne, nebolo vyhovené. Ďalej namieta, že na týchto zasadnutiach boli prezentované skutočnosti a dôkazy, s ktorými sa navrhovateľ nemohol oboznámiť a následne sa k nim vyjadriť (napr. k správe správcu webovej domény, ktorá je obsiahnutá aj v odôvodnení citovaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva). Navrhovateľovej žiadosti o to, aby mu relevantné skutočnosti a dôkazy boli zaslané, pritom nebolo vyhovené. Z odôvodnenia citovaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva rovnako nie je možné vyvodiť, ako boli vyhodnotené námietky navrhovateľa prezentované v jeho vyjadreniach z 15. júla 2020 a zo 4. septembra 2020. Podľa navrhovateľa obecné zastupiteľstvo rozhodlo výlučne na podklade ním prezentovaných skutočností a dôkazov bez možnosti navrhovateľa sa k týmto skutočnostiam a dôkazom riadne vyjadriť, čo spôsobuje arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva.

16. K porušeniu práv zaručených ústavou došlo podľa navrhovateľa aj pri výpočte uloženej pokuty, keďže z citovaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva vyplýva, že navrhovateľ nemal v roku 2019 príjem za výkon verejnej funkcie, no nevyplýva z neho, na podklade akých skutočností a dôkazov bol tento záver preukázaný, čo je podľa navrhovateľa arbitrárne (námietka nepreskúmateľnosti výroku v časti uloženej povinnosti zaplatiť pokutu).

17. Z odôvodnenia rozhodnutia obecného zastupiteľstva z 10. decembra 2020 nevyplýva podľa navrhovateľa ani spôsob a ani výsledok hlasovania, takže nie je možné overiť dodržanie podmienok v súlade s čl. 9 ods. 9 ústavného zákona (námietka nepreskúmateľnosti citovaného rozhodnutia obecného zastupiteľstva z dôvodu nepreukázania dodržania podmienok stanovených v ústavnom zákone).

III.

Vyjadrenie obecného zastupiteľstva a replika navrhovateľa

III.1. Vyjadrenie obecného zastupiteľstva:

18. Na výzvu ústavného súdu sa k návrhu podaním z 9. marca 2021 vyjadrilo obecné zastupiteľstvo, ktoré vo všeobecnosti zdôraznilo, že v rozhodnutí uviedlo všetky skutočnosti, na základe ktorých zastáva názor, že navrhovateľ porušil čl. 8 ústavného zákona.

19. Výroková časť rozhodnutia obecného zastupiteľstva zrozumiteľne uvádza, že navrhovateľ sa dopustil porušenia čl. 8 ods. 5 ústavného zákona tým, že nepodal včas písomné oznámenie, pričom z jeho odôvodnenia vyplýva, na základe akých dôkazov obecné zastupiteľstvo rozhodlo.

20. Z rozhodnutia obecného zastupiteľstva vyplýva, že bolo preukázané vykonávanie zriaďovateľskej pôsobnosti navrhovateľa až do skončenia jeho verejnej funkcie, ako aj to, že navrhovateľ nevymáhal dane a poplatky, takže došlo k odpusteniu povinností vyplývajúcich z rozhodnutí obce, ako aj konanie v rozpore s § 7 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov. Obec pritom nevymáhaním nájomného podľa nájomnej zmluvy poskytla minimálne výhodu nájomcovi. Všetky uvedené skutočnosti podľa obecného zastupiteľstva ukladali navrhovateľovi povinnosť podať písomné oznámenie podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona, pričom „*sám navrhovateľ ak podával oznámenie 30.12.2019 si zrejme uvedomoval, že táto povinnosť sa na neho vzťahovala*“.

21. K tvrdeniu navrhovateľa o doručení oznámenia mailom obecné zastupiteľstvo opätovne poukazuje na to, že obec nepotvrdila doručenie na adresu [REDAKOVANÉ], pričom zároveň správca webovej domény potvrdil túto skutočnosť. Zdôrazňuje, že aj keby akceptovalo elektronické podanie bez podpísania podania zaručeným elektronickým podpisom, je na ťarchu navrhovateľa, ak nemá dôkaz o doručení mailového podania, pritom skutočnosť, že doručenie nevie dokázať, nemôže ísť na ťarchu obecného zastupiteľstva. V konečnom dôsledku elektronické podanie navrhovateľa nebolo podané v súlade s čl. 8 bodom 8 ústavného zákona v spojení s § 25 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov, keďže nebolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom a obec na takéto podanie bez jeho náležitého písomného doplnenia nemohla prihliadať.

22. Navrhovateľ nebol procesne znevýhodnený, keďže mal k dispozícii všetky podklady, na základe ktorých obecné zastupiteľstvo vydalo rozhodnutie z 10. decembra 2020. Všetky podklady, všetky zápisnice z komisií na ochranu verejného záujmu boli navrhovateľovi doručované s výzvami na vyjadrenie. Okrem toho zasadnutia obecného zastupiteľstva sú verejné, pričom celý administratívny spis mal navrhovateľ k dispozícii aj na obecných zastupiteľstvách, ktoré sa uskutočnili 10. decembra 2020, ako aj 26. júna 2020.

23. K sume uloženej pokuty predložilo obecné zastupiteľstvo oznámenie Sociálnej poisťovne – pobočky Levice (ďalej len „sociálna poisťovňa“) zo 6. novembra 2020 doručené obci Hronské Kľačany 18. novembra 2020, na podklade ktorého v danej veci rozhodlo.

24. Z priloženej zápisnice obecného zastupiteľstva z 10. decembra 2020 je zrejmé, že rozhodnutie obecného zastupiteľstva bolo prijaté nadpolovičnou väčšinou všetkých prítomných poslancov.

25. Keďže rozhodnutie obecného zastupiteľstva je dostatočne zrozumiteľné, určité a odôvodnené a vychádza z náležite zisteného skutkového stavu, obecné zastupiteľstvo navrhuje, aby ho ústavný súd potvrdil.

III.2. Replika navrhovateľa:

26. Podaním z 12. marca 2021 bola navrhovateľom zaslaná replika k vyjadreniu obecného zastupiteľstva.

27. K formálnym nedostatkom v skutkovej vete „*porušil povinnosť podať včas písomné oznámenie*“ navrhovateľ uvádza, že ústavný zákon pracuje s viacerými druhmi „oznámení“, ktorých obsahom navyše sú, resp. majú byť rôzne skutočnosti, a preto z daného znenia skutkovej vety nie je možné dostatočne jasne a presne identifikovať, o aké oznámenie má v tomto prípade ísť, a ani to, aké skutočnosti mali byť podľa názoru odporcu obsahom takéhoto oznámenia, a ani to, aké skutočnosti vôbec zakladajú povinnosť navrhovateľa podať samotné oznámenie.

28. Skutočnosť odoslania oznámenia navrhovateľ preukazuje potvrdením o odoslaní mailu z mailovej adresy [REDAKOVANÉ] do elektronickej schránky podateľne obce Hronské Kláčany [REDAKOVANÉ]. Zdôrazňuje, že dôkazné bremeno o doručení oznámenia, t. j. povinnosť preukázať jeho doručenie, nemôže zaťažovať navrhovateľa, keďže z jeho strany nie je pri takejto forme podania objektívne možné preukázať jeho (oznámenie, pozn.) doručenie. Dôkazné bremeno teda v tomto prípade jednoznačne znáša odporca. Ten však napriek opakovaným výzvam navrhovateľovi žiadny dôkaz, ktorým by poprel skutkové tvrdenia navrhovateľa, nepredložil. Poukazuje ďalej na vzájomnú rozpornosť tvrdení obecného zastupiteľstva, keď na jednom mieste obecné zastupiteľstvo tvrdí, že oznámenie navrhovateľ nedoručil, a na druhom mieste, že elektronicke oznámenie navrhovateľa nebolo podané v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami a nebolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom. Táto skutočnosť však podľa navrhovateľa nebola predmetom konania, a teda ani dokazovania, a preto sa proti tomuto argumentu odporcu navrhovateľ nemohol účinne brániť. Navyše, tento záver je v úplnom rozpore s odôvodnením samotného rozhodnutia, ktoré je preto zmätočné, nejasné, nezrozumiteľné a nepreskúmateľné.

29. Námietku jeho procesného znevýhodnenia navrhovateľ považuje za dôvodnú. Uvádza k tomu, že okrem správy správcu webovej domény sa nemohol vyjadriť ani k zisteniam sociálnej poisťovne, keďže mu nebol nikdy prístupný celý administratívny spis a nikdy sa ani nemohol zúčastniť zasadnutí komisie na ochranu verejného záujmu. Ďalej zdôrazňuje, že správa sociálnej poisťovne, ktorá mala byť podkladom na výpočet sumy uloženej pokuty, predstavuje dôkaz, ktorý bol do administratívneho spisu doložený až po vydaní samotného rozhodnutia. Postup obecného zastupiteľstva je preto arbitrárny. Pokiaľ odporca namieta, že navrhovateľ mal možnosť sa zúčastniť na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, ktoré sú verejné, navrhovateľ zdôrazňuje, že sa domáhal účasti na zasadnutiach komisie na ochranu verejného záujmu, čo mu nebolo umožnené. Okrem už uvedeného popiera, že mu bola daná možnosť nahliadnuť do administratívneho spisu na zasadnutiach obecného zastupiteľstva, ktoré sa konali 10. decembra 2020, ako aj 26. júna 2020. Podľa navrhovateľa sa zasadnutie obecného zastupiteľstva 26. júna 2020 nekonalo. Na preukázanie skutočnosti, že ani na zasadnutí obecného zastupiteľstva 10. decembra 2020 mu nebol prístupný administratívny spis, navrhovateľ predkladá videozáznamy zo zasadnutí obecného zastupiteľstva,

ktoré sa konali 28. augusta 2020, kde *«(na žiadosť navrhovateľa k možnosti vyjadriť sa k tomuto konaniu na zasadnutí obecného zastupiteľstva dostal od starostu obce odpoveď „Nemôžeš sa k tomu vyjadriť.“)»*, a 10. decembra 2020, kde *«(na otázku navrhovateľa „Takže mám možnosť sa brániť?“ dostal od starostu obce odpoveď „Ty nie.“)»*. Uvedené podľa navrhovateľa preukazuje jeho procesné znevýhodnenie v predmetnom konaní.

30. Navrhovateľ zdôrazňuje, že zápisnicu zo zasadnutia obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo 10. decembra 2020, z ktorej má vyplývať spôsob hlasovania obecného zastupiteľstva, navrhovateľ k dispozícii nemal. Okrem toho v samotnom rozhodnutí obecného zastupiteľstva z 10. decembra 2020 a v zápisnici zo zasadnutia obecného zastupiteľstva z 10. decembra 2020, ktorá je verejne prístupná na webovom sídle, absentuje spôsob hlasovania obecného zastupiteľstva. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhovateľ zastáva názor, že pokiaľ bola ústavnému súdu doručená zápisnica, z ktorej je možné zistiť, akým spôsobom obecné zastupiteľstvo hlasovalo, potom predmetný dôkaz nemôže byť relevantný, a to *„jednak z dôvodu podozrenia o jeho vykonštruovaní (pozn. podľa nášho názoru nie je možné, aby sa znenie zápisnice zverejnené na oficiálnej stránke obce Hronské Kláčany nezhodovalo so znením zápisnice, ktoré odporca dodatočne doloží ako dôkaz v tomto konaní), ako aj z toho dôvodu, že spôsob hlasovania obecného zastupiteľstva má byť podľa nášho názoru v tomto prípade uvedený aj v samotnom odôvodnení uznesenia.“* Absencia spôsobu hlasovania obecného zastupiteľstva v odôvodnení napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva podľa navrhovateľa spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť.

31. V závere svojej repliky navrhovateľ požaduje priznanie náhrady trov konania v celkovej sume 691,34 eur za tri úkony právnej služby.

IV.

Posúdenie dôvodnosti návrhu

32. S prihliadnutím na argumentáciu navrhovateľa obsiahnutú v bodoch 12 až 17 tohto nálezu, zohľadňujúc stanovisko obecného zastupiteľstva a repliku navrhovateľa, ústavný súd preskúmal, či napadnuté rozhodnutie je v súlade s ústavou a príslušnými právnymi prepismi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, prihliadal pritom na tie pochybenia obecného zastupiteľstva, ktoré znamenali porušenie navrhovateľových základných práv a slobôd [§ 234 ods. 1 a 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

33. Argumentáciu navrhovateľa možno zosumarizovať do troch podstatných blokov, ktoré atakujú formálne nedostatky skutkovej vety (bod 12 tohto rozhodnutia), (ne)naplnenie hypotézy obsiahnutej v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona pre vznik povinnosti podať oznámenie (bod 13) a nedostatky v postupe obecného zastupiteľstva majúce procesný charakter (body 14 až 17).

34. Zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom verejnej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona. Orgán verejnej moci, ktorý vo veci koná, vydáva

rozhodnutie, ktoré musí spĺňať všetky kritériá vyžadované právnou úpravou (m. m. IV. ÚS 182/2020).

35. Ústavný súd v ďalšom poukazuje na relevantné časti dotknutej právnej úpravy ústavného zákona, ktoré v predmetnej veci orgán verejnej moci v navrhovateľovej veci aplikoval, ktoré sa týkajú obmedzenia po skončení výkonu verejnej funkcie.

36. Podľa čl. 8 ods. 1 ústavného zákona verejnemu funkcionárovi podľa čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), p), r), u) až zp), ktorý v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie rozhodol o poskytnutí štátnej pomoci alebo o poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov fyzickým osobám alebo právnickým osobám, sa počas jedného roka od skončenia výkonu verejnej funkcie zakazuje a) byť zamestnaný v pracovnom pomere alebo obdobnom pracovnoprávnom vzťahu u tých osôb, ak je jeho mesačná odmena v tomto zamestnaní vyššia ako 10-násobok minimálnej mzdy, b) byť členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu tých osôb, c) byť spoločníkom, členom alebo akcionárom tých osôb, d) mať uzatvorenú zmluvu o prokúre, mandátnu zmluvu, komisionársku zmluvu, zmluvu o sprostredkovaní, zmluvu o obchodnom zastúpení, zmluvu o tichom spoločenstve alebo darovaciu zmluvu s týmito osobami, e) mať uzatvorenú zmluvu, ktorej obsahom je oprávnenie konať v mene tých osôb.

37. V súlade s čl. 8 ods. 3 ústavného zákona zákaz podľa odseku 1 sa vzťahuje aj na verejného funkcionára, ktorý a) v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie uzatvoril v mene obstarávateľa zmluvu s uchádzačom vo verejnom obstarávaní vykonanom nadlimitnou metódou alebo podlimitnou metódou alebo b) v období dvoch rokov pred skončením výkonu verejnej funkcie vykonával zriaďovateľskú pôsobnosť voči právnickým osobám.

38. Podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona verejný funkcionár podľa odseku 1 je povinný do 30 dní po uplynutí jedného roka odo dňa skončenia výkonu verejnej funkcie podať písomné oznámenie za predchádzajúci kalendárny rok, v ktorom uvedie, a) u ktorých osôb bol zamestnaný v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, b) v ktorej právnickej osobe bol členom riadiaceho, kontrolného alebo dozorného orgánu, c) ktorých právnických osôb sa stal členom, akcionárom alebo spoločníkom, d) s ktorými osobami uzatvoril zmluvy podľa odseku 1 písm. d) alebo písm. e).

39. V kontexte námietky atakujúcej vadnosť skutkovej vety ústavný súd upriamuje pozornosť na svoje už judikované závery (k tomu pozri aj IV. ÚS 486/2020), podľa ktorých výrok rozhodnutia má obsahovať okrem opísania zákonnej povinnosti, ktorej porušenie sa konštatuje, a uvedenia textu ústavného zákona obsahujúceho aplikovanú právnu normu (pravidlo) s jeho číselným označením aj tzv. skutkovú vetu, v ktorej je zo zákona vyplývajúca povinnosť individualizovaná na okolnosti konkrétneho prípadu a na osobu konkrétneho verejného funkcionára. V prípade navrhovateľa má z tejto individualizácie vyplynúť, že ide o verejného funkcionára podľa čl. 8 ods. 1 ústavného zákona, ktorého normatívny text obsahuje pri vymedzení okruhu dotknutých subjektov zloženú hypotézu. Verejný funkcionár v nej uvedený musí spĺňať dve kumulatívne podmienky, ktoré sú na základe odkazu uvedeného v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona predpokladom pre vznik povinnosti (a následne aj jej porušenia) podať oznámenie. Prvou podmienkou je, že ide o verejného funkcionára uvedeného v čl. 2 ods. 1 písm. a), c), d), f), h), j) až m), o), p), r), u) až zp) ústavného zákona, a druhou, že tento funkcionár v rozhodnom čase (2 roky pred skončením verejnej funkcie)

rozhodoval (konal) vo vzťahu k fyzickým osobám alebo právnickým osobám spôsobom predpokladaným ústavným zákonom (o poskytnutí štátnej pomoci, poskytnutí alebo povolení inej podpory, výhod alebo odpustenia povinností vyplývajúcich zo všeobecne záväzných právnych predpisov alebo z individuálnych právnych aktov).

40. Takéto vymedzenie spĺňajúce požiadavky individualizácie osoby má byť obsahom skutkovej vety. Ide o štandardné vymedzenie individualizovaného (vecne a osobne) skutku v ponímaní aplikácie právnych sankcií, za ktoré nesie sankciu uplatňujúci orgán zodpovednosť (okrem iného) vo vzťahu k prieskumu jeho rozhodnutia v tomto prípade ústavným súdom (m. m. IV. ÚS 182/2020).

41. Pre úplnosť ústavný súd k tomuto uvádza, že «esenciálnou náležitosťou výroku rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je skutková veta, t. j. opis a špecifikácia konkrétneho konania alebo opomenutia, ktorým sa mal verejný činiteľ dopustiť porušenia konkrétnych povinností upravených ústavným zákonom č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“). Vo výroku rozhodnutia nepostačuje len uviesť výpočet ustanovení ústavného zákona, ku ktorým porušeniu malo dôjsť. Výrok rozhodnutia musí umožňovať jednoznačnú identifikáciu eventuálneho protiústavného skutku verejného činiteľa, pričom nesmie byť v rozpore s obsahom odôvodnenia rozhodnutia.» (nález č. k. III. ÚS 360/2017 z 3. júla 2017).

42. Skutková veta napadnutého rozhodnutia „*██████████ obce Hronské Kláčany ██████████ ██████████, bytom ██████████, SR porušil povinnosť podľa čl. 8 ods. 5 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. podať včas písomné oznámenie.*“ pritom už uvádzané požiadavky na individualizáciu skutku (osobne a vecne) nespĺňa, a preto nezodpovedá ani požiadavkám vyplývajúcim z čl. 9 ods. 6 ústavného zákona (rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom). V dôsledku uvedeného je výrok napadnutého rozhodnutia nepreskúmateľný v tom, akým konkrétnym konaním alebo opomenutím porušil navrhovateľ svoju povinnosť, ktorú ústavný zákon charakterizuje len abstraktne pre všetky prípady rovnakého druhu a neurčitého počtu („*podat' včas písomné oznámenie*“). Chýba rovnako individualizácia toho, že ide o verejného funkcionára, u ktorého sú splnené obe kumulatívne podmienky, ktoré sú na základe odkazu uvedeného v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona predpokladom pre vznik danej povinnosti (k tomu pozri bod 39 tohto nálezu).

43. V súvislosti s vecnou námietkou o (ne)naplnení hypotézy obsiahnutej v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona pre vznik povinnosti podať písomné oznámenie (bod 13), ktorou vo svojej podstate navrhovateľ atakuje arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia, ústavný súd zdôrazňuje, že ústavnú a zákonnú konformnosť odôvodnenia, a tým aj jeho kvalitu a presvedčivosť, je možné v plnej miere posúdiť len v prípade perfektnej výrokovej časti rozhodnutia, ktorá vzhľadom na už uvádzané závery v tomto prípade chýba. Zmätočnosť skutkovej vety preto bráni ústavnému súdu sa touto námietkou bližšie zaoberať a vo vzťahu k odôvodneniu, na ktorom je založené napadnuté rozhodnutie, v kontexte naplnenia hypotézy obsiahnutej v čl. 8 ods. 1 ústavného zákona zaujať konečné stanovisko.

44. Ústavný súd však považoval za nevyhnutné vyjadriť sa k namietaným procesným nedostatkom v postupe obecného zastupiteľstva v predmetnom konaní, a to v kontexte námietok

o nevysporiadaní sa s tvrdeniami a dôkazmi predloženými navrhovateľom a nemožnosťou navrhovateľa vyjadriť sa k tvrdeniam a dôkazom, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie, v dôsledku absencie prítomnosti navrhovateľa na prejednaní veci (body 14 a 15 tohto rozhodnutia), neuvedení skutočností a dôkazov, na podklade ktorých obecné zastupiteľstvo uzavrelo, že navrhovateľ nemal v roku 2019 príjem za výkon verejnej funkcie (bod 16 tohto rozhodnutia), a neuvedení spôsobu a výsledku hlasovania v napadnutom rozhodnutí (bod 17 tohto rozhodnutia). Všetky tieto pochybenia orgánu verejnej moci procesného charakteru podľa navrhovateľa spôsobujú nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia.

45. Vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry vo veciach rozhodovania podľa ústavného zákona, ústavný súd musí mať na zreteli, že pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, koncepciu a interpretáciu právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu a pri riešení konkrétnych prípadov nesmie opomínať, že prijaté riešenie musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (IV. ÚS 1/07). Zákonom ustanovená povinnosť orgánov verejnej moci zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci – bez ohľadu na jej prípadnú obťažnosť – predstavuje nielen jednu zo základných podmienok pre zákonu zodpovedajúce rozhodnutie, ale je tiež jedným zo základných znakov ústavne ustanoveného postupu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a ochrany práv, a preto prílišná formálnosť alebo povrchnosť dôkazného konania je v rozpore s ústavnými princípmi právneho a demokratického štátu (m. m. IV. ÚS 182/07, IV. ÚS 486/2020).

46. Ústavný súd v minulosti zdôraznil, že povinnosť orgánov verejnej moci, ktoré majú právomoc rozhodovať v konaní upravenom všeobecne záväznými právnymi predpismi o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb, zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v nimi rozhodovanej veci (bez ohľadu na jej prípadnú náročnosť) a s tým spojená povinnosť riadne odôvodniť svoje rozhodnutie (a teda zároveň konkretizovať v odôvodnení rozhodnutia dôkazy, ktoré orgán vykonal, zdroj toho-ktorého dôkazu, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnal s ťažiskovými návrhmi a námietkami účastníkov), obe vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy (v prerokúvanom prípade spojené s právom na inú právnu ochranu), sú jednými zo základných znakov ústavne aprobovaného postupu konajúceho orgánu verejnej moci a ochranou účastníkov konania pred svojvôľou konajúceho orgánu verejnej moci (II. ÚS 188/2014).

47. Bližším vyjadrením práva verejného funkcionára vyjadriť sa k veci je v konaní o ochrane verejného záujmu čl. 9 ods. 4 ústavného zákona, v súlade s ktorým je orgán verejnej moci povinný umožniť verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie, aby sa ku konaniu vyjadril. Ide nepochybne o právo, ktoré požíva ústavnú ochranu, keďže ho vo svojej podstate možno považovať za špecifický prejav základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, konkrétne práva na spravodlivý proces v konaní o ochrane verejného záujmu, ktoré je upravené ústavným zákonom (m. m. IV. ÚS 463/2015).

48. Právo vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, ktorého porušenie navrhovateľ vo svojej veci namieta, je v ústavnom ponímaní obsahom čl. 48 ods. 2 ústavy spolu s relatívne samostatnou súčasťou práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prierahov a v prítomnosti účastníka. Formulácia uvedeného odseku naznačuje, že tieto práva nie sú navzájom nevyhnutne previazané – právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prierahov v prítomnosti účastníka zaručuje

uvedené ustanovenie i v takých veciach, kde nedochádza k žiadnemu dokazovaniu, a naopak, právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom má účastník aj tam, kde sa formálne pojednávanie nevykonáva (m. m. II. ÚS 499/2012).

49. Z popísaného skutkového stavu veci (časť I tohto nálezu) vyplýva, že z formálneho hľadiska navrhovateľ ako verejný funkcionár možnosť vyjadriť sa aj bez toho, aby bol prítomný na zasadnutiach príslušného orgánu verejnej moci dostal, preto skutočnosť, že jeho žiadosti o to, aby bol prítomný na zasadnutiach orgánu verejnej moci vyhovené nebolo, nemôže mať sama osebe v predmetnom konaní v kontexte možnosti vyjadriť sa k veci relevantný význam. K tomu pozri aj skutočnosti o doručovaní výziev navrhovateľovi na vyjadrenie a predloženie dôkazov (body 2 a 4 tohto nálezu). Vo formálnom ponímaní bolo teda právo navrhovateľa na inú právnu ochranu v konaní o ochrane verejného záujmu, resp. jeho časti týkajúcej sa práva vyjadriť sa k veci ako takej realizované. Dôkaz predložený v rámci repliky navrhovateľa (videozáznam zo zasadnutí obecného zastupiteľstva), ktorý mal preukázať odopretie možnosti navrhovateľa vyjadriť sa k veci ako takej, preto ústavný súd nevykonal, keďže by ním nezistil žiadne nové skutočnosti podstatné pre záver o formálnom dodržaní práva vyjadriť sa k veci.

50. Navrhovateľ však zároveň namieta, že sa nemohol oboznámiť s dôkazom správy správcu webovej domény, ktorý orgán verejnej moci vykonal, a teda v konečnom dôsledku sa k tomuto dôkazu nemohol riadne vyjadriť (bod 15 tohto nálezu). Jeho námietke je treba prisvedčiť.

51. Právo na vyjadrenie sa k dôkazom v konkrétnych okolnostiach tu prejednávanej veci možno vnímať ako bližšiu konkretizáciu práva na vyjadrenie sa k veci ako takej. Bez potreby bližšie sa zaoberať odôvodnením napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva z pohľadu vecného posúdenia veci ústavný súd zdôrazňuje, že je nepochybné, že v konaní vo veci navrhovateľa príslušný orgán verejnej moci dokazovanie vykonával v súvislosti so sporným tvrdením o tom, či písomné oznámenie podľa ústavného zákona navrhovateľ (ne)podal, a to formou dopytu na obecnom úrade o evidencii doručenej pošty, ako aj dopytom u správcu webovej domény. Príslušný orgán verejnej moci pritom o zistenia získané z vykonaného dokazovania oprel svoj záver, podľa ktorého navrhovateľ ako bývalý starosta obce nepreukázal splnenie si povinností podľa ústavného zákona (k tomu pozri bod 6 tohto nálezu).

52. Námietka navrhovateľa o procesnom pochybení orgánu verejnej moci spočívajúcom v nedoručení správy správcu domény na zaujatie stanoviska navrhovateľovi je v kontexte jeho práva ako účastníka konania vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom preto opodstatnená.

53. Rovnako je opodstatnená aj námietka navrhovateľa týkajúca sa nepreskúmateľnosti výroku o uložení pokuty. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia k výroku o pokute za porušenie povinností podľa ústavného zákona obecné zastupiteľstvo síce konštatovalo, že navrhovateľ nemal v roku 2019 príjem za výkon verejnej funkcie, no tento záver žiadnym spôsobom nepodložilo. Absencia skutočností a dôkazov, ktoré by tento záver preukázali, robí už na prvý pohľad napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľným. Procesné pochybenie obecného zastupiteľstva spôsobujúce nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia pritom nemožno následne konvalidovať v konaní pred ústavným súdom predložením dôkazu – správy sociálnej poisťovne – preukazujúceho skutočnosť, z ktorej orgán verejnej moci v konaní pri ukladaní sankcie vychádzal (bod 23 tohto nálezu).

54. Napokon za dôvodnú považuje ústavný súd aj námietku navrhovateľa, podľa ktorej z napadnutého rozhodnutia nie je možné vyvodíť, ako boli vyhodnotené jeho námietky prezentované v jeho vyjadreniach z 15. júla 2020 a zo 4. septembra 2020 (najmä vo vzťahu k otázke o splnení povinnosti podať písomné oznámenie). Už bolo zvýraznené, že odôvodnenie rozhodnutia, ktorým sa konštatuje nesplnenie alebo porušenie povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom zo strany verejného funkcionára a uloženie sankcie, musí ako celok ctiť požiadavku riadneho odôvodnenia rozhodnutia konajúceho orgánu verejnej moci v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. K požiadavke riadneho odôvodnenia orgánu verejnej moci pritom nepochybne patrí aj povinnosť vyrovnania sa s ťažiskovými, resp. kľúčovými návrhmi a námietkami verejného funkcionára ako účastníka konania, ktorého sa rozhodnutie dotýka. Uvedená požiadavka riadneho odôvodnenia rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktorým tento v rámci právom upraveného procesu (konania) rozhodol o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby alebo právnickej osoby, musí byť akcentovaná o to pregnantnejšie v prípadoch, keď účastník konania, ktorému sa kladie za vinu napr. porušenie určitej zákonom uloženej povinnosti, uvádza tvrdenia a navrhuje vykonať dôkazy smerujúce v prospech vyvinenia sa a preukázania, že postupoval *intra legem* (m. m. II. ÚS 188/2014).

55. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozhodnutia obecného zastupiteľstva ústavný súd konštatuje, že v ňom chýba akákoľvek zmienka o konkrétnej argumentácii navrhovateľa (pritom je nepochybné, že svoje námietky formuloval vo vyjadreniach z 15. júla 2020 a zo 4. septembra 2020), a teda aj náležité vysporiadanie sa s ňou. Uvedené procesné pochybenie obecného zastupiteľstva robí napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľným.

56. Už len pre úplnosť ústavný súd konštatuje, že námietku procesného pochybenia spočívajúceho v absencii spôsobu hlasovania a jeho výsledku v napadnutom rozhodnutí (bod 17 tohto rozhodnutia) považuje ústavný súd za neopodstatnenú.

57. Ústavný súd už judikoval, že z čl. 9 ods. 6 ani z čl. 9 ods. 9 ústavného zákona nevyplýva povinnosť, aby napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej moci obsahovalo konštatovanie, že bolo prijaté potrebnou väčšinou. Z uvedeného dôvodu formálna absencia tejto skutočnosti v napadnutom rozhodnutí nespôsobuje *eo ipso* jeho ústavnú neudržateľnosť (m. m. II. ÚS 787/2016). Táto by bola odôvodnená v prípade nedodržania procesnej podmienky vyplývajúcej z čl. 9 ods. 9 ústavného zákona, podľa ktorého napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva musí byť prijaté nadpolovičnou väčšinou jeho poslancov. Navrhovateľ však argumentáciu spôsobilú na jej základe spochybníť nedodržanie tejto procesnej podmienky ústavnému súdu nepredkladá.

58. Navrhovateľ síce uvádza tvrdenia obsiahnuté v bode 30 tohto nálezu o tom, že zápisnica zo zasadnutia obecného zastupiteľstva z 10. decembra 2020 je „vykonštruovaná“, tieto tvrdenia však bližšie nekonkretizuje a nedokladá relevantnými dôkazmi, ktoré by umožňovali prijať záver, že k splneniu relevantnej procesnej podmienky hlasovania v rozpore s ústavným zákonom nedošlo. Argumentácia navrhovateľa je preto nedôvodná.

59. Poukazujúc na predbežné závery obsiahnuté predovšetkým v bodoch 52, 53 a 54, ústavný súd konštatuje, že procesné pochybenia obecného zastupiteľstva spočívajúce v nemožnosti navrhovateľa vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, absencii uvedenia skutočností a dôkazov preukazujúcich správnosť sumy uloženej pokuty za porušenie povinnosti podľa ústavného zákona

a absencii riadneho vysporiadania sa obecného zastupiteľstva s ťažiskovou argumentáciou a kľúčovými námietkami navrhovateľa spôsobujú nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia.

60. Podľa § 239 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd nálezom zruší rozhodnutie príslušného orgánu verejnej moci a vec mu vráti na ďalšie konanie, ak zistí, že rozhodnutie nie je v súlade s ústavou alebo príslušnými právnymi predpismi vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov. Podľa § 239 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde je dôvodom na zrušenie rozhodnutia aj jeho nepreskúmateľnosť. Ústavný súd zistil, že napadnuté rozhodnutie je v rozpore s ústavným zákonom, a to primárne s čl. 9 ods. 6 ústavného zákona, keďže skutková veta výroku napadnutého rozhodnutia je nepreskúmateľná. Procesné pochybenia obecného zastupiteľstva komplexne obsiahnuté v bode 59 tohto nálezu zároveň bez potreby bližšieho zaoberania sa vecnou stránkou samotného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia spôsobujú *prima facie* jeho nepreskúmateľnosť.

61. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva a vec vrátil príslušnému orgánu verejnej moci na ďalšie konanie (bod 1 výroku tohto nálezu). Zároveň rozhodol o trovách konania (bod 2 výroku tohto nálezu).

62. Podľa § 239 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší rozhodnutie príslušného orgánu verejnej moci a vec mu vráti na ďalšie konanie, je tento orgán verejnej moci viazaný právnym názorom ústavného súdu.

63. Úlohou obecného zastupiteľstva bude po vrátení veci na ďalšie konanie predovšetkým zistiť správne a v dostatočnom rozsahu skutkový stav v ním rozhodovanej veci a svoje rozhodnutie riadne odôvodniť – konkretizovať v odôvodnení rozhodnutia dôkazy, ktoré vykonal, zdroj toho-ktorého dôkazu, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a ako sa vyrovnal s ťažiskovými návrhmi a námietkami účastníkov konania, a to za dodržania podmienok stanovených v ústavnom zákone, ako aj v ústave, predovšetkým v nadväznosti na požiadavku adresovanú orgánu verejnej moci vyvarovať sa takým pochybeniam, ktoré znamenajú porušenie základných práv a slobôd účastníka konania. Povinnosťou obecného zastupiteľstva bude zároveň formulovať skutkovú vetu výrokovej časti napadnutého rozhodnutia tak, aby z nej bolo zrejmé, akým konkrétnym konaním alebo opomenutím porušil navrhovateľ svoju povinnosť, ktorú ústavný zákon charakterizuje len abstraktne pre všetky prípady rovnakého druhu a neurčitého počtu, a rovnako individualizovať, že ide o verejného funkcionára, u ktorého sú splnené obe kumulatívne podmienky, ktoré sú na základe odkazu uvedeného v čl. 8 ods. 5 ústavného zákona predpokladom pre vznik danej povinnosti.

V.

Trovy konania

64. Ústavný súd napokon rozhodol o náhrade trov konania. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

65. Ústavný súd pri rozhodovaní vo veci náhrady trov konania vychádzal z § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len

„vyhláška“). Navrhovateľovi, vychádzajúc z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2020 v sume 1 087 eur a zo skutočnosti, že predmet sporu nie je možné oceniť peniazmi, patrí náhrada trov konania za tri úkony právnej služby v hodnote 181,17 eur, ktoré podľa obsahu spisu právny zástupca preukázateľne vykonal v roku 2021 – 1. prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom podľa § 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky, 2. písomné podanie na súde – návrh podľa § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky, 3. písomné podanie na súde – vyjadrenie podľa § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky. Zároveň mu patrí režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky spolu v sume 32,61 eur. Ústavný súd priznal navrhovateľovi po zohľadnení skutočnosti, že právny zástupca navrhovateľa je platcom dane z pridanej hodnoty, čo preukázal predložením osvedčenia o registrácii platiteľa dane z pridanej hodnoty, náhradu trov právneho zastúpenia pred ústavným súdom v celkovej sume 691,34 eur.

66. Náhradu trov konania je obec Hronské Kláčany povinná vyplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

VI. Záver

67. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. marca 2021

Libor DUEA
predseda senátu